

روش امام جواد(ع) برای ترویج آیات الهی

امام نهم شیعیان حضرت جواد در سال 195 هجری در مدینه متولد شد. نام آن بزرگوار محمد و معروف به جواد و تقی است. القاب دیگری مانند رضی و متقی نیز دارد ولی تقی از همه معروفتر است.

امام نهم شیعیان حضرت جواد در سال 195 هجری در مدینه متولد شد. نام آن بزرگوار محمد و معروف به جواد و تقی است. القاب دیگری مانند رضی و متقی نیز دارد ولی تقی از همه معروفتر است.

امام جواد(ع) در طول زندگی کوتاه اما پربار خویش برای صیانت از حقایق قرآن و اسلام و تبیین تعالیم حیات بخش اسلام تلاش کرد و با وجود کمی سن، با هوشمندی، درایت و قاطعیت به هدایت عمومی پرداخت و با مخالفان نیز آگاهانه مقابله کرد.

امام نهم شیعیان حضرت جواد در سال 195 هجری در مدینه متولد شد. نام آن بزرگوار محمد و معروف به جواد و تقی است. القاب دیگری مانند رضی و متقی نیز دارد ولی تقی از همه معروفتر است.

امام محمد تقی هنگام وفات پدر 8 ساله بود. پس از شهادت جانگداز حضرت رضا (ع)، مقام امامت به فرزند ارجمندش حضرت جوادالائمه (ع) انتقال یافت.

دوران امامت

امام جواد در سال 203 هجری قمری به امامت رسید دوران هفده ساله امامت او با حکومت مأمون و معتصم، خلفای عباسی، همزمان بود. هنگامی که امام رضا (ع) به دعوت مأمون از مدینه به توس رفت امام جواد که کودک بود، مانند دیگر افراد خانواده حضرت رضا در مدینه ماند و در سال 202 هجری قمری برای دیدار پدر به مرو رفت و سپس به مدینه بازگشت.

امام در بغداد

پس از شهادت امام رضا (ع) مأمون به بغداد رفت. او که از کمالات علمی و معنوی امام جواد آگاه بود ایشان را از مدینه به بغداد دعوت کرد. اما دولتمردان حکومت عباسی و اطرافیان مأمون از این اقدام ناخشنود بودند، به ویژه آنکه مأمون تصمیم داشت دختر خود ام الفضل را به همسری امام جواد در آورد.

مأمون برای آنکه آنها را از مقام علمی و فضل آن حضرت آگاه کند، در بغداد مجلس بحثی میان او و دانشمندان بزرگ آن روزگار ترتیب داد. در این مجلس، امام به پرسشهای علما پاسخ گفت و میزان دانش و هوش وی بر آنان آشکار شد. پس از آن مأمون دختر خود را به همسری امام درآورد.

سفر حج و شهادت

امام جواد پس از چندی به سفر حج رفت و از آنجا به مدینه بازگشت و تا پایان خلافت مأمون در آن شهر ساکن بود. پس از مرگ مأمون به دستور معتصم عباسی در سال 220 هجری قمری، به همراه همسرش ام الفضل، به بغداد رفت و بنابر برخی روایتها به دستور معتصم مسموم شد و در همان سال وفات یافت.

شخصیت و مقام علمی امام

امام جواد را همه مسلمانان، عالمی بزرگ می دانستند. ایشان انسانی بردبار، نیکو سخن، عابد و بسیار باهوش بود. حدیثهای بسیاری از آن امام، در کتابهای حدیث، از جمله عیون اخبار الرضا، تحف العقول، مناقب و بحارالانوار نقل شده است.

در دوره ای که فرقه های مختلف اسلامی و غیر اسلامی رشد و نمو یافته بودند و دانشمندان بزرگی در این دوران زندگی می کردند و علوم و فنون سایر ملتها پیشرفت کرده و کتابهای زیادی به زبان عربی ترجمه و در دسترس قرار گرفته بود امام جواد با وجود کمی سن وارد بحثهای علمی شد و با سرمایه خدایی احکام اسلامی را مانند پدران و اجداد بزرگوار خود گسترش داد و به تعلیم و ارشاد عمومی پرداخت.

حضرت جواد (ع) اعتقاد داشت که آیات الهی باید در جامعه فراگیر شوند و تمام مسلمانان در گفتار، رفتار و استدلال روزمره خود از قرآن و معارف بلند آن بهره گیرند، به همین جهت سعی می کرد در گفت وگوها و معاشرت و برخورد با مردم از آیات قرآن استفاده کند.

قاسم بن عبدالرحمن به مذهب زیدیه گرایش داشت، اما با شنیدن آیاتی از قرآن که امام جواد بر وی قرائت کرد، با حقیقت آشنا شده و به امامت امام جواد و سایر ائمه اعتقاد پیدا کرد.

امام جواد از تفسیرهای نابجا و غیر عقلانی آیات قرآن جلوگیری کرده و علما و دانشمندان را به فهم صحیح آیات راهنمایی می کرد.

بخشش

بخشش در راه خدا یکی از ویژگی های بارز اهل بیت است و آنان برای جلب رضایت پروردگار، کمک های فراوانی به نیازمندان می کردند. نهمین پیشوای مسلمین حضرت جواد (ع) نیز مانند اجداد بزرگوار خود به مستمندان کمک می کرد.

برنامه عملی امام جواد براساس نامه ای بود که از طرف پدر بزرگوارش امام رضا (ع) از خراسان برای ایشان فرستاده شده بود. امام رضا در این نامه به فرزند عزیزش نوشت: «من به خاطر حقی که بر تو دارم، از تو می خواهم که هرگاه تصمیم به خارج شدن از منزل داری، از در بزرگ داخل و خارج شوی. هنگامی که سوار مرکب خود می شوی، همراه خود طلا و نقره بردارو هر کس از تو درخواست کمک نمود، به او نیکی کن...».